

ВИЗНАЧЕННЯ «ЯТРОГЕНІЯ» В СУЧАСНІЙ МЕДИЦИНІ

*Одарченко Є.С., Олісеєнко Д.В. студ. 4-го курсу, Шота Татвідзе клін. ординатор
Наукові керівники - к.мед.н., доц. Г.Ю. Будко, к.мед.н., доц. Л.І. Карпенко
СумДУ, кафедра патоморфології, з курсами судової медицини, медичного законодавства,
гістології, цитології та ембріології*

В будь-якому суспільстві основною метою практичної діяльності лікаря, якому люди довіряють своє здоров'я і безпеку свого життя, є охорона здоров'я і надання висококваліфікованої медичної допомоги. Але лікар – це в першу чергу людина, яка в своїй специфічній діяльності не може бути застрахована від певних небажаних або несприятливих наслідків профілактичних, діагностичних і лікувальних втручань, які в свою чергу, можуть призвести до порушень функцій організму, обмеженню звичної діяльності, інвалідизації або смерті; ускладнень медичних заходів, що розвиваються в результаті як помилкових, так і правильних дій. Під час детального вивчення науково-дослідницької та науково-методичної літератури стало зрозуміло, що на сьогоднішній день питання визначення і ставлення до ятрогенії є неоднозначним. Останнім часом доводиться констатувати факт зростання кількості і частоти ятрогенних захворювань. Це пов'язано з рядом причин.

У перекладі з грецької (від *iatros* - лікар, *gennum* - створювати, породжувати), ятрогенії можна представити як захворювання, породжені лікарем. Часто під ятрогеніями розуміють всі несприятливі результати спілкування пацієнтів з лікарями, тим самим піддаючи сумніву правомірність терміну «дефект надання медичної допомоги». В той же час зустрічається відношення до ятрогенії як до злочинів медичних працівників, маючи на увазі наявність наміру в ятрогенних діях і необхідність притягнення таких медиків до кримінальної відповідальності.

Не дивлячись на зусилля лікарів різних спеціальностей, доки не вдається затвердити в медицині визначення ятрогенії як спричинення шкоди здоров'ю не тільки в силу неналежних дій, але й в результаті об'єктивної складності надання медичної допомоги, що існувало, і ймовірніше за все буде існувати, не дивлячись на появу новітніх медичних технологій.

Завдання полягає в тому, щоб у медицині склалося звичайне, нормальне ставлення до цього поняття й прийшло розуміння, що відповідальність настає не за ускладнення, яке заподіяло шкоду здоров'ю, назване ятрогенним, а лише за наявності підстав, передбачених відповідним законом. З нашої точки зору під ятрогенією необхідно розуміти нове або неминуче виникаюче захворювання або патологічний стан, що є прямим наслідком медичного втручання при діагностиці, лікуванні або профілактиці.